

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

D.

tegen

AVS

Met een brief van 10 juli 2005 dient mevrouw D. klacht in tegen AVS naar aanleiding van een reportage in de nieuwsuitzending van 22 juni 2005. De hoofdredacteur van AVS antwoordt hierop met een brief van 26 juli 2005. Beide partijen hebben hun standpunten verder toegelicht in briefwisseling van 24 augustus 2005, 13 september 2005 en 27 oktober 2005. De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 21 december 2005. Klaagster heeft zich laten verontschuldigen voor de hoorzitting. De hoofdredacteur van AVS, Lucie De Zutter, is verschenen samen met Johan Blomme, lid van de adviesraad van AVS. De rapporteringscommissie heeft eveneens de reportage van 22 juni 2005 bekeken.

DE FEITEN

Op woensdag 22 juni 2005 zendt de regionale omroep AVS in zijn nieuwsuitzending een reportage uit over een therapie rond obesitas, die is ontwikkeld in het universitair ziekenhuis in Gent. In de reportage worden beelden gebruikt van mensen die op het stationsplein in Gent wandelen en op een bank zitten. Klaagster komt een tijd in beeld. Zij is op haar rug gefilmd terwijl zij over het stationsplein wandelt.

Op de avond van de uitzending belt klaagster naar het antwoordapparaat van AVS om haar beklag te doen. Enkele dagen later belt ze opnieuw en deelt ze mee dat ze klacht zal indienen bij de Raad voor de Journalistiek. Op maandag 27 juni 2006 neemt hoofdredacteur Lucie De Zutter telefonisch contact op met klaagster, maar die is niet bereid om excuses te aanvaarden.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Mevrouw D. betoogt dat ze zonder toestemming is gefilmd. Zij zegt dat ze door haar omgeving onmiddellijk is herkend. Voor haar gaat het om stigmatiserende beelden, die een inbreuk uitmaken op haar privacy. Klaagster heeft dezelfde avond nog contact opgenomen met AVS en op het automatische antwoordapparaat een boodschap ingesproken waarbij zij zich beklagde over de handelwijze van de omroep. Omdat hierop niet werd gereageerd, heeft ze enkele dagen later een nieuw bericht ingesproken en meegedeeld dat ze klacht zou indienen bij de Raad voor de Journalistiek. Vijf dagen na de uitzending heeft de hoofdredacteur haar opgebeld. Mevrouw D. verwijt de omroep dat pas op haar telefoontje is gereageerd nadat zij haar voornemen om klacht te doen had kenbaar gemaakt. Zij wenst geen minnelijke regeling, maar vraagt dat de Raad voor de Journalistiek uitspraak zou doen over het geschil en de beelden uit het archief van AVS zou laten verwijderen.

AVS stelt dat mevrouw D. vier seconden in beeld is gekomen in een nieuwsitem dat twee minuten en zes seconden duurde en dat de reporter heeft gebruik gemaakt van algemene straatbeelden om het onderwerp te illustreren. Het was zeker niet de bedoeling om daarbij mensen te kwetsen. Toch heeft hoofdredacteur De Zutter begrip voor het standpunt van

klaagster. Ze is bereid haar excuses aan te bieden en verbindt zich ertoe van de gewraakte opname geen gebruik meer te zullen maken. Op het verwijt dat aan de telefonische oproep van klaagster laattijdig gevolg is gegeven antwoordt hoofdredacteur De Zutter dat het bij AVS de gewoonte is dat zijzelf de klachten behandelt, maar dat zij op de dag van de uitzending afwezig was. Zij heeft bij haar terugkeer, drie werkdagen later, met klaagster contact opgenomen.

BESLISSING

1. Volgens mevrouw D. heeft AVS laattijdig gereageerd op haar telefonische klachten. De Raad voor de Journalistiek is niet bevoegd om zich uit te spreken over deze aangelegenheid, die niet behoort tot de journalistieke beroepsethiek.

Klaagster vraagt de verwijdering van het gewraakte beeld uit het archief van AVS. De Raad voor de Journalistiek is niet bevoegd om deze maatregel op te leggen, maar de omroep verbindt zich vrijwillig ertoe van de opname geen gebruik meer te zullen maken. De Raad neemt hiervan akte.

2. De behandeling van een materie als obesitas vergt van reportagemakers een bijzonder zorgvuldige keuze van tekst en beeldmateriaal. *(Zie art. 5 van de Code van journalistieke beginselen: 'De uitgevers, de hoofdredacteurs en journalisten moeten de individuele waardigheid en privacy respecteren; zij moeten iedere ongeoorloofde inmenging in persoonlijke pijn en smart vermijden, tenzij overwegingen i.v.m. de persvrijheid (...) dit noodzakelijk maken.'*)

Ter illustratie van het onderwerp is onder meer gebruik gemaakt van een opname van mensen die in de rug werden gefilmd, onder wie klaagster. Deze handelwijze verzekert niet altijd de onherkenbaarheid van de betrokkenen. In het geval van klaagster is het zelfs zeer waarschijnlijk dat zij meermaals herkend werd, temeer omdat hetzelfde nieuwsbulletin op een regionale zender herhaald wordt.

Hoewel het de bedoeling was het thema van de reportage te illustreren, suggereert de combinatie van beeld en tekst dat de stelling dat overgewicht het gevolg is van slechte eetgewoonten, toepasselijk is op klaagster. De reportagemakers zijn daarom onzorgvuldig geweest bij de combinatie van beeld en tekst.

Dit onderdeel van de klacht is gegrond.

Brussel, 9 februari 2006